

Du dešimtmečiai, kurie pažymėti kūryba

Birutė Silevičienė

Lietuvos kaimo rašytojų
sąjungos narė

Kostas Fedaravičius: „Kūryba –tai procesas, iš kurio išauga žodis. Juk jis buvo pirmas, o tik po to blykstelėjo šviesa. kiekvienas laikas turi savo žodį ir herojų –žmogų. Jo dėka keičiasi rūbai margo pasaulio. Tame procese dalyvauja kiekvienas. Tik vienas daugiau, o kitas mažiau, priklausomai nuo aplinkybių ir veiklos sandaros.

Birutė Silevičienė

Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos nariams tas laikas dosnus –gali laisvai kurti, išreikšti savo mintis, dalyvauti tautos kūrybos procese. Jis dovanojo galimybę kartu sėsti prie plataus nepriklausomos Lietuvos kūrybos stalo, žinant, kad visiems užteks ir vietos prie jo, ir žemės, ir dangaus, ir saulės, nes –gyvenimas –amžina kūryba, o kūryba –amžinas gyvenimas.

Kaimo rašytojai reikiamu laiku atė-

jo ir eina, tokiame procese dalyvaudami jau du dešimtmečius, žadindami tautos atmintį, kiekviename žmoguje budindami kūrėją, darydami tai, ką gali padaryti. Niekas negali atimti jiems teisės kurti, nes ji –prigimtinė. Kūryba –ne lenktynės, ne kieno nors monopolis, o sudėtingas procesas, kuriame atsiskleidžia kūrėjo galimybės. LKRS niekam netrukdo. Ji atėjo ir eina, kūrybos žodžiu skelbdama Tikėjimą, Meilę ir Viltį.

Prieš du dešimtmečius Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos nebuvo. Jos ištakos –dr. Vinco Kudirkos ir jo bendraminčių 1890 m. įsteigtame „Ūkininke“, kuris atkurtas 1989 m. Jonavoje. Dr. Vincas Kudirka jame rašė, kad kaimui reikia ne vien tik praktinių patarimų, bet ir kūrėjų, rašančių beletristiką. 1991 m. „Ūkininko“ redakcija pradėjo leisti „Ūkininko“ bibliotekėlę –išspausdino Stasės Kuzerytės poezijos rinkinį „Tiesos ilgesys“, Viliaus Mizaro apsakymų knygą „Kirminas“ ir Vytauto Talačkos istorinį romaną „Mantas“, atvertė žurnalo puslapius kaimo kūrėjų publikacijoms, surengė pirmąjį kaimo kūrėjų respublikinį konkursą, kuriame dalyvavo 147 autoriai iš 38 rajonų. Konkurso pirmieji laureatai –Ramunė Palekaitė (poezija, Eičiai) ir Gediminas Pavalkis (proza, Šakiai).

LKRS iniciatyva išleista Petro Zab-

locko (Panevėžys) rinktinė „Po tuo dangum“, Leonardo Matuzevičiaus eilių ir prozos dvitomis (Vičiūnai), Igno Viržinto (Budraičiai) trijų tomų rinkiniai raštai, Jono Dauguviečio (Kaunas) atsiminimai „Gyvenimas duobėj“, Jono Kirlio (Garliava) „Raudoni stulpai ant dangaus švytėjo“, Stasio Gentvilo (Baisiogala) „Prie Belomoro“, Kazimiero Naginskio poezijos rinktinė „Juodoji ugnis“, Birutės Silevičienės, Amelijos Miltenienės poezijos ir publicistikos rinkiniai...

LKRS kasmet, vasarą, rengia respublikinę kultūros ir literatūros šventę „Mes atėjome ir einame“, kurioje pagerbiami veteranai, sukaktuvinkai, konkurso laimėtojai, vyksta poezijos skaitymai. Sąjungos kultūros ir literatūros šventės buvo surengtos Jonavoje, Kelmėje, Radviliškyje, Biržuose, Pasvalyje, Anykščiuose, Kėdainiuose, Trakuose, Babtuose, pasodinti Sąjungos ąžuoliukai Ušnėnuose (Kelmės raj.), Jonavoje. LKRS rūpesčiu pastatyti ąžuoliniai paminklai: „Kūrėjui“ –poetų Eugenijaus ir Leonardo Matuzevičių muziejaus sodelyje (Krinčinas, Pasvalio r.) ir Abraomui Kulviečiui Jonavoje, ramybės skvere.

Svarus LKRS darbų balansas, skirtas Lietuvos vardo tūkstantmečio ir nepriklausomybės dvidešimtmečiui pažymėti –išleisti Julijono Kęstučio Malinausko, Zuzanos Urbonaitės ir Reginos Karaznevičienės romanai, stambūs

Nijolės Pocienės, Vaclovo Volkaus, Marijonos Navakauskienės kraštotyros darbai, vertingi poezijos rinkiniai.

LKRS gražios kūrybinės veiklos vaigos –12 almanachų, 5 antologijos, 3 informaciniai leidiniai. Per du dešimtmečius išleista daugiau kaip 1000 knygų, kurios byloja, kad Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos žodis tapo kūnu ir gyvena tarp mūsų. Jis –unikumas, kurio niekas šiandien negali nuneigti, nes auga, plėtojasi ir šaknija iš gyvo gyvenimo.

1992-ieji yra atkurtojo „Ūkininko“ pabudinto kaimo literatūrinio sąjūdžio metai. Nuo kaimo literatūrinio sąjūdžio pradžios šįmet sukanka dvidešimt. Nuo to kalnelio toli matosi –atsiveria gražių darbų panorama. Ją ryškiai spalvina didelis būrys aktyvių kūrėjų. Tarp jų prozininkas, poetas, dainų kūrėjas Aleksejus Kutkinas (Lentvaris), poetai Valentina Jekateriničeva, Vladimiras Beliauskis, Alfredas Naktinis, Juozas Elekšis, Birutė Silevičienė, Jonas Truska, Liudmila Kupriņa, Marija Zinkevič, Regina Kubertavičienė, Jadvyga Černiauskienė (Vilnius) ir eilė kitų rajonų kūrėjų.“

Tai Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos Kosto Fedaravičiaus pristatymo žodis apie KRS sąjungos veiklą „Du dešimtmečiai“ antologijoje.

P.S. Gavusi Kosto Fedaravičiaus leidimą, iš jo išleistos antologijos „Du dešimtmečiai“ ištrauką pateikiu „Lietuvos Aido“ laikraščio skaitytojams.